

۱. گوته در مقدمه کتاب "دیوان شرقی-غربی" کدام ویژگی را خصلت عمده شعر نظامی دانسته است؟

- الف. رنگارنگی اشعار
 ب. شعر حلال زاده
 ج. جستجوی کمال مطلوب
 د. سخن آرای و غلیان و جوشش درد آگاهی
 ۲. کدام گزینه متفاوت است؟

- الف. اقبال نامه
 ب. بهرام نامه
 ج. هفت پیکر
 د. هفت گنبد
 ۳. "کمر آفتاب" در مصراع لعل طراز کمر آفتاب" چه نوع اضافیه است؟
 الف. تشبیهی
 ب. استعاری
 ج. اقترانی
 د. توضیحی
 ۴. "در دهان" کنایه از چیست؟

- الف. دندان
 ب. زبان
 ج. لب
 د. سخن
 ۵. کدام گزینه درباره بیت زیر درست است؟

- راه بسی رفت ضمیرش نیافت
 الف. راه فاعل است.
 ب. ضمیر فاعل است.
 ج. ش.ش متمم است.
 د. دیده بسی جست نظیرش نیافت
 ۶. با توجه به این بیت "چون قدمت بانگ بر ابلق زند
 الف. بانگ بر ابلق زند = هجوم آوردن
 ب. انا الحق زند = از بزرگی خود دم زند
 ج. بانگ بر ابلق زند = هياهو کردن
 د. انا الحق زند = بر اسب بزرگی نشستن و هی زند و تاختن

۷. کدامیک صحیح است؟

- الف. عقد = گره
 ب. پشته گل = تپه خاکی
 ج. حقه = نیرنگ
 د. صفر کردن = از ابتدا آغاز نمودن
 ۸. منظور از این بیت "جز تو فلک را خم دوران که داد
 الف. همه ما فنا پذیریم و پابندگی تنها از آن توست.
 ج. تن بدون جان مانند خوراک بی نمک است.
 د. افلاک را درهم بریز و زمین را در هم بشکن.

۹. کدام گزینه متفاوت است؟

- الف. صدف صبح
 ب. زرده روز
 ج. شبیدیز شب
 د. دست وفا
 ۱۰. منظور از شب گیسو فشان در این بیت چیست؟

- تا قدمت در شب گیسو فشان
 الف. شب میلاد رسول اکرم(ص)
 ج. شب معراج رسول اکرم(ص)
 د. شب قدر
 ۱۱. با توجه به این دو بیت کدام گزینه نادرست است؟

- بازکش این مسند از آسودگان
 الف. مسند و منبر = مشبه
 ب. خانه غولند پردازشان
 ج. غسل کن این منبر از آلودگان
 د. غله دادن = مشبه به
 ب. خانه غول = مشبه به
 د. غله دادن = مشبه به

۱۲. این بیت "چون تو کریمان که تماشا کنند
 الف. کنت کنزاً مخفياً فاحببت ان اعرف
 ب. و لهم رزقهم فيها بكرةً و عشياً.
 ج. یولج اللیل فی النهار و یولج النهار فی اللیل.
 د. ابیت عند ربی یعطنی و یسقینی.
 ۱۳. مفهوم این بیت در کدام گزینه بیان شده است؟
 الف. جان از آوازه دل، به آزادی رسید.
 ج. اگر سخن نمی بود جان در تن در نمی آمد.
 ۱۴. کدام گزینه متفاوت است؟
 الف. مشتری، مریخ ب. قاضی فلک، اورمزد ج. برجیس، سعداکیب د. مشتری، برجیس
 ۱۵. با توجه به بیت زیر نقش کلمه بلبل و باز به ترتیب چیست؟
 الف. مسندالیه، صفت ب. مسند، قید ج. مضاف الیه، اسم د. اسم، اسم
 ۱۶. کدام گزینه صحیح است؟
 الف. مصطبه: ایوان
 ب. خرقة در انداختن = خرقة از تن در آوردن به لحاظ اعتراف به بزرگی و سروری کسی یا شادمانی و شدت وجد و حال
 ج. سیم کش = گرا
 د. سکه چیزی را بردن = آبروی کسی را بر باد دادن
 ۱۷. حدیث " کنت کنزاً مخفياً فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لکی اعرف " با کدام گزینه مناسبت دارد؟
 الف. برخورد از این مایه که سودش تو راست
 ب. چون تو خجل وار بر آری نفس
 ج. علم آدم صفت پاک اوست
 د. اول کین عشق پرستی نبود
 ۱۸. در این بیت "گشته گل افشان وی از هشت باغ
 ترتیب چه نقشی دارند؟
 الف. مسندالیه، متمم، مسند
 ج. صفت، مضاف الیه، متمم
 ۱۹. با توجه به این بیت " مدتی از نیل خم آسمان
 الف. گناهی که آدم در بهشت مرتکب شد.
 ج. اشک چشم آدم.
 ب. متهم، صفت، مسند
 د. قید، متمم، مضاف الیه
 نیلگری کرد به هندوستان " منظور از نیل خم آسمان چیست؟
 ب. ماتم و عزاداری آدم.
 د. قضا و قدر و سرنوشت.

تعداد سؤال: نسی
 زمان امتحان: تستی و تکمیلی

نام درس: مخزن الاسرار نظامی
 رشته تحصیلی: گرایش: زبان و ادبیات فارسی

تعداد کل صفحات: ۵

کد درس: ۱۲۱۳۰۲۷ - طرح تجميع: ۱۲۱۳۰۸۱

۲۰. عبارت "آستین بر چیزی افشاندن" به چه معنی است؟

- الف. از روی تکبر و خود بزرگ بینی راه رفتن
 ب. تغییر و دگرگونی یافتن
 ج. ترک کردن و چشم پوشیدن
 د. سرانجام و عاقبت کار را نگریستن

۲۱. در این بیت چه صنعتی وجود دارد؟

- ما که جوانی به جهان داده‌ایم
 الف. تجاهل العارف - جناس
 پیر چراییم کزو زاده‌ایم
 ب. مراعات النظیر - تضاد
 ب. ایهام - استخدام
 د. تجاهل العارف - ایهام

۲۲. مفهوم مصراع اول بیت زیر چیست؟

می‌شنوم کان هنری تک نماند
 باد بقای تو، گر آن سگ نماند

- الف. شنیده‌ام که آن سگ هنرمند و شایسته مرده و گم شده است.
 ب. می‌شوم که آن هنرمند شایسته، از تک و رفتن بازمانده است.
 ج. شنیده‌ام که معدن هنر و شایستگی، تک و تنها نماند.
 د. می‌شنوم که آن هنرمند شایسته، از تک حوادث مصون نماند و به بقای تو رسید.

۲۳. با عنایت به دو بیت زیر، نظر نظامی درباره تلاش انسان چیست؟

- گرچه در این خلق بسی جهد کرد
 بیشتر از روزی خود کس نخورد
 تا شوی از جمله عالم عزیز
 جهد تو می‌باید و توفیق نیز
 الف. گر چه تقدیر تعیین کننده همه چیز است اما انسان نباید از تلاش و کوشش باز ایستد.
 ب. به واسطه تلاش و کوشش می‌توان به پیروزی و توفیق رسید.
 ج. تلاش و کوشش انسان در برابر تقدیر و مشیت الهی است.
 د. تلاش و کوشش انسان زمانی به نتیجه می‌رسد و مفید خواهد بود که با عنایت الهی همراه باشد.

۲۴. با توجه به این بیت "داد کن از همت مردم بترس
 نیم شب از بانگ تظلم بترس" کدام گزینه درست است؟

- الف. بانگ قید است برای فعل بترس
 ب. نیم شب قید زمان است برای فعل بترس
 ج. همت متمم است و داد مفعول است برای فعل کن
 د. نیم شب قید زمان است برای تظلم
 ۲۵. در بیت "مال یتیمان ستن ساز نیست
 بگذر کین غارت ابخاز نیست" کدام گزینه در مورد "غارت ابخاز" درست است؟

- الف. اشاره به اینکه ابخاز از متصرفات بهرامشاه سلجوقی بوده است.
 ب. اشاره به اینکه سلاجقه روم دست نشاندۀ سلجوقیان ایران بودند و شاید آنها به قصد تسخیر ابخاز به آنجا یورش بردند و آنجا را غارت کردند.
 ج. مسکن ابخازیان در کنار دریای سیاه بوده و سلطان سنجر به آنجا رفته بود.
 د. نظامی سلطان سنجر را فاتح ابخاز گیر دانسته است.

۲۶. در این بیت "دست بدار از سر بیچارگان
 تا نخوری یا سچ غم خوارگان" منظور از "یاسچ غم خوارگان" چیست؟

- الف. دارایی اندک بینوایان
 ب. درد و غم غم خورندگان
 ج. سماجت ستمدیدگان
 د. تیرآه دردمندان

۲۷. در مصراع "گردن عقل از هنر آزاد نیست" گردن عقل چه نوع اضافه‌ای است؟
 الف. استعاری ب. تشبیهی ج. اقترانی د. توضیحی
۲۸. معنی بیت "گوش به در یوزه انفاس دار
 الف. به در یوزه انفاس گوش کن و مراقب انزوای دو سه نفر باش.
 ب. همواره چنان کن که همه تو را دعا کنند و منتظر و مراقب این دعاهاى مردم باش.
 ج. همیشه گوشت به سمت انسانهای گوشه نشین باشد و پاس خاطر آنان را نگهدار.
 د. گوشه نشینیان پاسدار انفاس تو هستند و در یوزه آنان را به گوش جان بپذیر.
۲۹. در بیت "جانوارانی که غلام تواند
 مرغ علف خواره دام تواند" منظور از علف خواره چیست؟
 الف. گیاه خوار ب. مطلق دانه ج. مطلق جیره خوار و خوراک خورنده د. دون و غذای مرغ
۳۰. منظور از این بیت چیست؟ هر چه خلاف آمد عادت بود قافله سالار سعادت بود
 الف. قافله سالار سعادت و خوشبختی، برخلاف همه، عادت است.
 ب. مخالفت با خواسته‌های طبع و نفس، همانا سعادت است.
 ج. هر چه خلاف آمد، همان عادت است و هر چه قافله سالار است، همان سعادت.
 د. اگرچه خلاف آمد عادت باشد باز هم رئیس قافله سعادت را برای اهلیش می‌خواند.
۳۱. مفهوم این بیت "تیر زبان شد همه کای مرزبان
 هست نظرگاه تو این بی زبان" چیست؟
 الف. تیر یک پارچه زبان باشد و به سخن درآمد و گفت ای شهریار، این آهوی زبان بسته مورد نظر و توجه تو قرار گرفته است.
 ب. ای مرزبان تیر زبان چه شد و این بی‌زبان چگونه نظرگاه تو می‌تواند باشد.
 ج. تیر یک پارچه زبان شد و گفت ای بی‌زبان که نظرگاه تو همان مرزبان است.
 د. ای مرزبان که همه تیر زبان از آن توست، آیا این بی‌زبان هم نظرگاه توست.
۳۲. منظور نظامی از بیت "طالع جوزا که کمر بسته بود از ورم رگ زدنت رسته بود" چیست؟
 الف. طالع جوزا از ورم رگ زدن برای ناخوشی بشر کمر بسته بود و سبب زحمت دیگران شد.
 ب. طالع و بخت و اقبال و شانس و امور دیگر از این قبیل هدیه تو به جهان است.
 ج. پیش از آفرینش تو، برج جوزا از نسبت ورم رگ زدن مبرا بود. نسبتهای ناروا به آفرینش از ناحیه توست.
 د. طالع جوزا کمر بسته بود که از ورم رگ زدن رها شود.
۳۳. باتوجه به این بیت "خاک زمین در دهن آسمان گر نه چرا پیش تو بندد میان" کدام گزینه درست است؟
 الف. خاک زمین در دهن آسمان بود اگر پیش از تو کسی برای تواضع کمر ببندد.
 ب. در دهن آسمان خاک تمام زمین جا نمی‌شود پس چرا در مقابل تو کمر به خدمت نمی‌بندد.
 ج. نفرین بر آسمان که با عظمتش رام و فرمانبر تو و در خدمت توست.
 د. زمین خاکی که با آسمان چه مناسبتی دارد و گر نه در پیش تو کمر به خدمت می‌بست.

۳۴. منظور از هفت خان و هفت زنان در این بیت چیست؟

الف. هفت خان رستم - هفت اقلیم

ب. دنیا - نعمت‌های دنیا

ج. نعمت‌های زمین - هفت افلاک

د. هفت خان اسفندیار - هفت وادی سلوک

۳۵. مفهوم این بیت "تا نرسد بدرقه راه پیش

الف. از علم و دانش خود بهره‌ای ببر، پیش از آنکه بدرقه راه آخرت ترا دریابد.

ب. آنچه که معلوم است تو بزودی راهی دیار باقی می‌شوی، اعمال را بررسی کن و آماده باش.

ج. پیش از رسیدن بدرقه مرگ، از تفرقه حاصل معلوم زندگی بیاندیش.

د. پیش از آنکه فرشته مرگ بدرقه‌ات کند، دارایی و اندوخته خود را به نیازمندان ببخش.

۳۶. با توجه به بیت "تا که در آن باره قوی دل تراست شربت زهر که هلاهل تراست" نوع "تا" و "که" و معنی آن دو در

مصراع اول چیست؟

الف. "تا" حرف استطلاع به معنی بالنتیجه و پیدا آید - "که" کلمه پرسشی است و مسند الیه جمله.

ب. "تا" حرف تنبیه به معنی دانسته شود - "که" حرف ربط است و فاعل جمله.

ج. "تا" حرف ربط است به معنی مسافت - "که" حرف مفاجات است.

د. "تا" حرف ربط است به معنی در نتیجه - "که" موصول است و مفعول جمله

۳۷. در بیت "ای شده خشنود به یکبارگی چون خر و گاوی به علف خوارگی" نقش دستوری "به یکبارگی" و

نوع یا "در گاوی و علف خوارگی" کدام است؟

الف. صفت - یاء نسبت - یاء مصدری

ب. متمم - یاء لیاقت - یاء نکره

ج. قید - یاء نکره - مصدری

د. متمم قیدی - یاء وحدت - یاء نسبت

۳۸. تعبیر بار امانت الهی که غالباً آن را "عشق و ایمان" دانسته‌اند با مفاد کدام بیت سازگار است؟

الف - بی خبر آن مرد که چیزی چشید

کش قلم بی قلمی درکشید

ب. چون که تو را محرم یک موی نیست

جز به عدم رای زدن روی نیست

ج. گر شکنی مهد الهی کنون

جان تو از عهده کی آید برون

د. از پی صاحب خبران است کار

بی خبران را چه غم روزگار

۳۹. در مصراع "خیزو برو تاش بیاری به جای" منظور از "به جای آوردن" چیست؟

الف. او را به گناه متهم کردن

ب. او را از حال طبیعی خارج کردن

ب. خشم او را رام کردن

د. مقام او را شناختن و اصطلاحاً او را به جای آوردن

۴۰. با توجه به این بیت "گفت حنوط و کفنش برکشید

با توجه به این بیت "گفت حنوط و کفنش برکشید

ترتیب چیست؟

الف. پوشیدن - از تن در آوردن

ب. بر بدن مالیدن - خلو بخشیدن

ج. از تن در آوردن - پوشانیدن

د. پوشانیدن - بر روی کشیدن